

liselt nõustunud ja moodustanud eksami tingimuste ja kavade väljatöötamiseks erikomisjoni. Eksamid tuleksid 1940/41. õppeaastal ja oleksid kursuste lõpetajaile vabatahtlikud.

8. **Õpetajate Koda** on 1938/39. tegevusaastal harutanud paljusid küsimusi õppejõudude huvide kaitsmisel, kooli- ja õppekorralduse ja muudel aladel. Koja juures tegutsevad eritoimkonnad keskkooli ja gümnaasiumi õppeainete süstemaatiliseks läbitöötamiseks. HM-lt saadud summad jagati Koja poolt toetusena edasiharimiskursuste, põllumajanduslike koolide näituse, õpetajate päevade ja kongresside korraldamiseks, pedagoogiliste teoste kirjastamiseks, aga ka õppejõudude välismaale saatmiseks ja muuks otstarbeks. Üldse võib nentida, et Õpetajate Koja tegevus on viljakamaks muutunud varem valitsenud sisemise pinevuse hajumise järel.

9. **Kooli uuendustöö** kandus suurel määral Tartu täienduskursustele, kus käsitleti mitmesuguseid olulisi küsimusi moodsa kooli kasvatus- ja õppetööst. Kursustest osavõtjate hulgas oli rohkesti aktiivsemaid õpetajaid, kes kuulusid E. Õpetajate Liidu kooli uuendusrühma.

10. **Õpilasorganisatsioonide** arv ja koosseis on aasta jooksul vähe muutunud, kuid neid muutusi võib üsna iseloomustavaiks lugeda. Esiteks näitab õpilasorganisatsioonidega koolide arvu vähenemine, kuid samal ajal organisatsioonidesse kuuluvate õpilaste arvu suurenemine, et õpilased siirduvad organisatsioonidesse väljaspool kooli. Teiseks on tähelepanav, et skautide ja gaidide osatähtsus kooliorganisatsioonides järjest väheneb. Rõhuvast enamikus koolis püsivad noorte kotkaste ja kodutütarde organisatsioonid. 1938/39. a. oli koole, kus tegutsesid noorte-organisatsioonid, ja neist osavõtvaid õpilasi järgmisel arvul: alg- ja täienduskooli 1 067 (1 085) 51 539 (50 265) õpilasega; kutsekoole 91 (86) 5 109 (4 803) õpilasega; keskkooli ja gümnaasiumi 70 (70) 12 106 (12 396) õpilasega. Üldse kuulus noorte organisatsioonidesse 68 754 (67 564) õpilast ehk 51,3% (50,6%) õpilaste üldarvust. Kodutütred kooliorganisatsioonides oli 17 365 (17 067), noori kotkaid 15 223 (15 632), skaute 1 693 (3 528), gaide 975 (2 189). Puhtkooliliste organisatsioonidena tegutsesid mitmesugused (71 erinevusega) õpilasringid, kuhu kuulus alg- ja täienduskoolides 29 856 (29 469), kutsekoolides 5 166 (5 530) ning keskkoolides ja gümnaasiumides 14 541 (13 128) õpilast, kokku 49 563 (48 127) liiget. Üldse töötas 775 (796) ringi; neist E. N. P. Risti omi 146 (158), koolikooperatiive 291 (285), üldsisulisi ringe 189 (196), lootusringe — ainult algkoolides — 74 (70). Koolidevahelisi õpilasühinguid oli 122 3 818 liikmega.

11. **Õppetöö järelevalve** alal tõi 1939. a. muudatusi isiklikus koosseisus. Koolide peainspektor J. Grüntali surma järel määrati sellele kohale senine Tallinna Seminari